

Slimību profilakses un kontroles centrs

Informācija medijiem

27.11.2015.

Aptaujas rezultāti: Latvijas iedzīvotāju vieglo alkoholu neuzskata par alkoholu

Informatīvās kampaņas „Lai būtu skaidrs!” ietvaros Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) aicināja sociālā tīkla *Draugiem.lv* lietotājus aizpildīt testu „Cik daudz Tu patiesībā zini par alkoholu?”. Atsaucība liecina, ka alkohola lietošanas jautājumi ir ļoti nozīmīgi, bet sniegtās atbildes – ka zināšanas par alkoholu vērtējamās kā nepietiekamas.

„Alkohola lietošana ir nozīmīga Latvijas sabiedrības veselības problēma, kas ietekmē ne tikai pieaugušos, bet arī pusaudžus, jo Latvijā tieši alkoholisko dzērienu lietošana ir viens no galvenajiem nepilngadīgo traumatisma un pašnāvību cēloņiem. Diemžēl arī šajā aptaujā sniegtās atbildes liecina, ka esam pārāk iecietīgi pret alkohola lietošanas paradumiem ikdienā,” norāda **AIJA PELNE**, SPKC Atkarības slimību riska analīzes nodaļas vadītāja.

Daži no būtiskākajiem aptaujas rezultātiem:

- katrs piektais (19%) Latvijas iedzīvotājs nepiekrīt faktam, ka regulāra alkohola lietošanas pieredze (40 un vairāk reizes dzīves laikā) ir teju katram trešajam jauniešiem (28%), ko pierāda līdzšinējie pētījumi;
- vairāk kā puse aptaujāto – 59% - uzskata, ka brīvā laika pavadīšana kopā ar vecākiem nekādā veidā neietekmē nepilngadīgo jauniešu alkohola lietošanas paradumus. Vienlaikus pētījumos pierādīts, ka tieši vecākiem ir būtiska loma kā jauniešiem attieksies pret alkohola lietošanu;
- 61% piekrīt apgalvojumam, ka alkoholisko dzērienu lietošana nelielā daudzumā, piemēram, viena alus pudele nevar radīt nopietnas sekas. Patiesībā jebkurš alkohols izraisa vienādas sekas;
- Latvijas iedzīvotājiem trūkst informācijas arī par likumā noteiktajām prasībām – vairāk kā puse norāda, ka personu apliecinošs dokuments, iegādājoties alkoholu, jāuzrāda tikai pēc pārdevēja pieprasījuma. Latvijā likums paredz, ka personas līdz 18 gadu vecumam alkoholiskos dzērienus iegādāties nedrīkst. Savukārt personām no 18 līdz 25 gadiem, iegādājoties alkoholiskus dzērienus, ir pienākums uzrādīt personu apliecinošu dokumentu tirgotājam vienmēr neatkarīgi no tā, vai tirgotājs to ir pieprasījis;
- vēl joprojām liela daļa sabiedrība tic mītiem saistībā ar alkohola lietošanu – piemēram, 65% uzskata, ka alkohols pirms gulētiešanas palīdz iemigt, savukārt katrs piektais nepiekrīt faktam, ka alkohols sausina ādu.

Aptauju „Cik daudz Tu patiesībā zini par alkoholu” aizpildījuši vairāk kā 17 500 sociālā tīkla *Draugiem.lv* lietotāji. Tests pieejams SPKC oficiālajā lapā www.draugiem.lv/sveiksunvesels.

Alkohola lietošana ir viens no galvenajiem riska faktoriem, kas saistīts ar nepilngadīgo traumatismu, pašnāvībām, vardarbību u.c. problēmām. Līdz šim veiktie SPKC pētījumi liecina, ka regulāra alkohola lietošanas pieredze (40 un vairāk reizes dzīves laikā) ir aptuveni katram trešajam (35%) 15–16 gadus vecam nepilngadīgajam un dzīves laikā vismaz vienu reizi piedzērušies 65% 15–16 gadus veci nepilngadīgie.

Atgādinām, lai mazinātu alkohola lietošanu un pieejamību nepilngadīgo vidū Veselības ministrija un SPKC realizē informatīvo kampaņu „Lai būtu skaidrs!”, kuras mērķis ir pakāpeniski mainīt sabiedrības attieksmi par alkohola lietošanu nepilngadīgo vidū un bērnu/pusaudžu alkohola lietošanu padarīt par sabiedrībā nepieņemamu uzvedību, kā arī aktualizēt jautājumus par alkohola vieglo pieejamību tirdzniecības vietās un pieaugušo lomu šajā procesā. Plašāk par kampaņu www.skaidrs.lv

Ilze Arāja

Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Slimību profilakses un kontroles centrs

tālr. 67387668;27802228; prese@spkc.gov.lv

PR- 97/2015